

Motion till riksdagen 2018/19:1905

av **Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M)**

Öka äldres valfrihet i omsorgen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om möjligheten att stärka äldres inflytande och valfrihet i omsorgen gällande äldrecoacher och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För många av de äldre som har kontakt med äldreomsorgen är inte driftsformen det väsentliga. Istället handlar det om att känna trygghet, att ens egna behov hörsammas och att kunna ha inflytande över den vård och omsorg man behöver.

Äldreomsorgen står inför stora utmaningar. En viktig pusselbit för att förbättra kvaliteten är att stärka äldres möjligheter att påverka densamma. Idag ser det väldigt olika ut i landets kommuner. I några finns endast offentliga alternativ, i andra finns flera olika utförare. Lagen om valfrihet (LOV) är förstas av stor vikt, och fler kommuner bör införa den.

I mindre kommuner finns det kanske bara ett par olika verksamheter att välja emellan medan det i storstäderna finns så många att det kan bli svårt att ta ställning. Även om många seniorer uppskattar möjligheten att exempelvis välja eller välja bort en hemtjänstutförare, så vet vi att en del inte gör det. Det kan bero på olika saker – att man är sjuk, har begränsad information om valmöjligheterna, har liten bekantskapskrets eller saknar anhöriga som kan ge stöd. Dessutom förutsätts på många håll att man ska ha dator och internet för att i detalj jämföra omsorgsverksamheter.

I flera kommuner finns redan i dag så kallade äldrelotsar som stödjer seniorer med information och vägledning. Men varken de eller kommunens biståndsbedömare kan agera som en anhörig eller vän och hjälpa den äldre som av olika skäl kan ha svårt att välja och ta beslut själv.

Därför bör kommunerna förändra innehållet i äldrelotsarnas uppdrag så att det blir ett kontinuerligt stöd till de äldre eller införa en ny befattning till exempel äldrecoach, som i enlighet med just den äldres individuella behov och önsknings kan hjälpa till att

göra ett upplyst val och ge information. Äldrecoacher bör även kunna förklara vad som skiljer olika verksamheter åt och vad andra har gett dem för omdöme. Att i efterhand följa upp nöjdheten med det gjorda valet för den enskilde, och vid behov göra ett nytt val, bör också ingå i uppgifterna. Möjligheten att stärka äldres inflytande och valfrihet i omsorgen genom att införa äldrecoacher bör därför ses över.

Ann-Britt Åsebol (M)

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)